

Kurzus előadója: Dobos István
Kurzus megnevezése: Regény és performativitás
Kurzus megnevezése angolul: Novel and performativity
Kurzus kódja: MAGD-IR-511
Oktató elérhetősége: email: dobos.istvan@arts.unideb.hu honlap: http://kosztolanyioldal.hu/dobos-istvan fogadóóra: csütörtök 11.30-12.30

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar
A hozzászólás, vizsga nyelve(i):
Írásbeli dolgozat nyelvei:
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): jegymegajánlás a referátum és az órai munka alapján, beszámoló
Követelmények: referátum, tevékeny jelenlét az órákon

<p>Kurzus leírása, tematikája:</p> <p>A szeminárium a „performativitás” megközelítési lehetőségeit vázolja fel különböző elméleti távlatok érvényesítésével, a kérdés egy-egy meghatározó jelentőségű gondolkodójának művét állítva az értelmezés középpontjába. Regény és performativitás kapcsolatának a bemutatásához szemléletes példákért Kosztolányi műveihez lehet folyamodni, mert azok ellenállnak az ábrázolás-elvű hagyományra épített magyarázatoknak. Mit mutat be a <i>Pacsirta</i> története? Mit helyettesít Sárszeg? A mű aligha engedelmeskedik a reprezentáció képletének. Kosztolányi regénye nem ábrázol, hanem előállít: megjeleníti, s ez által jelenvalóvá teszi a teremtett világot.</p> <p>A követelményekről részletes tájékoztatást adok az első órán.</p> <p>Tematika:</p> <p>1., Performativitás. Beszédcselekvés elmélet. John L. Austin. John L: Austin: <i>Tetten ért szavak. A Harvard Egyetemen 1955-ben tartott William James előadások.</i> Budapest, Akadémiai Kiadó, 1990. Ford. Pléh Csaba 29-93.p.; John Searle: <i>Beszédaktusok. Nyelvfilozófiai tanulmány.</i> Gondolat Kiadó, Budapest, 2009. 67-114.p.</p> <p>2., A beszédcselekvés elmélet dekonstrukciós kritikája. Jacques Derrida Derrida: <i>Aláírás esemény kontextus.</i> Derrida művének teljes szövege franciául és angolul érhető el, a szeminárium részletes áttekintést ad a szövegről. Jacques Derrida: <i>Utószó: egy vita-etika felé,</i> ford. Jávorcsik Zsuzsa, Helikon, 1994/1-2, 185-190.; <i>Uő. Korlátolt felelősségű társaság abc...</i> (részletek), ford. Kovács Sándor, uo. 174-184. p.</p> <p>3., Performativitás – Szemiológia és retorika. Paul de Man Elsősorban Paul de Man: <i>Az olvasás allegóriái.</i> Ford. Fogarasi György. Ictus-JATE 1999. 373-407. Második, javított kiadás. Magvető Kiadó, Bp., 2006. 323-351.p. szolgál az értelmezés vezérfonalául.</p> <p>4., Színház és performativitás. Erica Fischer Lichte</p>

Erika Fischer Lichte: *A performativitás esztétikája*. Bp., Balassi Kiadó, 2009. 27-36., 191-223.p.

5., Performansz és performatív.

Hans-Thies Lehmann: *Performansz*. In. Posztdramatikus színház. Balassi Kiadó, Budapest, 2009. 157-173.

6., Elbeszélte előadás a regényben.

Dobos István: *Az olvasás ütközetei. Elbeszélte előadás a regényben*
Filológiai Közöny 61:(1) pp. 16-33. (2015)

7., Kosztolányi Dezső: *Pacsirta*

8., Kosztolányi Dezső: *Édes Anna*

9., Performativitás és önéletrajzi fikció.

Elsősorban Friedrich Nietzsche: *Ecce Homo* című műve szolgál kiindulópontként az értelmezés számára.

10., Performativitás és Gender Studies. Judith Butler

Judith Butler: *A felforgatás testi aktusai*. In. Judith Butler: *Problémás nem*. Bp., Balassi Kiadó, 2006. 153-241. pp.

Performativitás, műfaj, test. Szerk. Mestyán Ádám és Horváth Eszter, L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2006.

11., Kultúrantropológia-médiaelmélet - performativitás. Ludwig Pfeiffer

Ludwig Pfeiffer: *A mediális és az imaginárius: Egy kultúrantropológiai médiaelmélet dimenziói*, Bp., Magyar Műhely – Ráció, 2005, 171–305.

12., Performativitás és irodalom.

Ajánlott olvasmány: Dobos István: *Performativitás a XX. századi magyar regényben. (Narratív előadás. Jelentő testek.)* Studia Litteraria. Tomus XLVII. 2009. 7-19.

Budapest, 2015-11-01.

Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: Lásd a tematikát!

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom: Lásd a tematikát!

Megjegyzés:

Rendszeresen szükséges technikai eszközök: